

گزارش بانک جهانی از طرح توسعه اقتصادی الجزایر

سابقه امر:

برنامه مورد نظر بیشتر سطوح فعالیتهای اقتصادی الجزایر را دربر میگیرد. هدف در این برنامه اصلاح اقتصادی به معنای انتقال از یک سیستم متمرکز به یک سیستم غیر متمرکز و متکی بر بازار میباشد که اجرای اصول آن پس از سقوط قیمتهای نفت در ۱۹۸۶ و فشار اقتصادی و ناآرامیهای بعدی در آنکشور آغاز شد. ضرورت انجام اصلاحات ساختاری در اقتصاد الجزایر زمانی احساس شد که الجزایر با مشکل فشار مالی خارجی و افزایش انتظارات مصرف کنندگان روبرو گردید.

رشد جمعیت در الجزایر نگرانی عمدهای از لحاظ رفاه اقتصادی در بلندمدت ایجاد کرده است. این افزایش سبب بالا رفتن تقاضا برای خدمات عمومی، سیستم آموزش و پرورش و بازار کار شده است. جمعیت الجزایر حدود ۲۳ میلیون نفر است که ۲/۴ آنها زیر ۳۰ سال میباشند و حدود نیمی از مردم در شهرهای ساحلی متمرکزند. همچنین بعلت بهبود آموزش ابتدائی تا دهه هشتاد شاهد رشد کارگران نیمه ماهری بودیم که نمیتوانستند جذب اقتصاد الجزایر شوند. این مشکل بخصوص برای قشر زنان مطرح بوده است که طی ده سال گذشته تسهیلاتی برای ورود آنها به بازار کار ایجاد شده بود. درحال حاضر میزان بیکاری در الجزایر ۲۳٪ تخمین زده میشود. سرعت رشد جمعیت و رشد و گسترش نسبی صنایع سنگین سبب افزایش مشکلات محیط زیست شده است. الجزایر درحال حاضر با مشکل آلودگی محیط زیست ناشی از فعالیت کارخانهها روبروست اما مسأله مهمتر آلودگی بیولوژیکی و ضایعات سمی و کمبود آب میباشد.

ساختار اقتصادی الجزایر وابستگی زیادی به منابع سرشار نفت داخلی دارد. اگر میزان تولید سالانه نفت حدود ۳۳ میلیون تن باشد منابع نفت شناخته شده این کشور ۳۰ سال دوام خواهد داشت. همچنین پنجمین منابع بزرگ گاز دنیا به این کشور تعلق دارد که تاکنون فقط ۱۷٪ از این منابع مورد بهره برداری قرار گرفته است. علی رغم اینکه الجزایر در سال ۱۹۸۶ و مجدداً در سال ۱۹۸۸ از نظر رابطه مبادله (TERMS OF TRADE) متحمل زیانهای شده، بخش نفت هنوز ۱۴٪ از مجموع ارزش افزوده، ۹۵٪ مجموع کالاهای صادراتی و ۲۹٪ درآمدهای مالی دولت را بخود اختصاص داده است. الجزایر پس از رسیدن به استقلال در سال ۱۹۶۲ براساس طرح اقتصاد متمرکز توسعه چشمگیری یافت. طی دوره ۱۹۶۲ تا ۱۹۷۹ مخصوصاً بعد از اجرای اولین طرح اقتصادی در ۱۹۶۷ صنعتی شدن کشور از طریق صنعت سرمایه بر نفت و صنعت جایگزین واردات صورت گرفت. بعد از انتخاب شاذلی بن جدید در ۱۹۷۹ یک دوره ارزیابی که بدنبال تغییر سیاست روی داده بود عملکرد اقتصادی دهه هفتاد را زیر سؤال برد. علیرغم رشد تولید ناخالص داخلی سالانه به میزان ۷٪ در طول دهه هفتاد عملکرد اقتصادی در مقایسه با نسبت سرمایه گذاری به تولید ناخالص داخلی که حدود ۴۵٪ بود مطابقتی نداشت. ضعف اصلی، عدم جذب نیروی کار بود بطوریکه سطح بیکاری در اواخر دوره به ۱۵٪ رسید.

رفرم ساختاری در اوایل دهه ۸۰ آغاز شد. در کنار تغییرات، هدف اصلی افزایش کارائی از طریق کوچک نمودن واحدهای تولیدی در بخش کشاورزی و کارخانههای بزرگ در بخش صنعت همراه با تجدید ساخت فیزیکی و مالی آنها بود. علیرغم وجود محرکهای اولیه سطح پائین کارائی سرمایه گذاری در بخش تولید کالاهای غیر نفتی در نیمه دوم دهه هفتاد ادامه یافته و به نیمه اول دهه هشتاد نیز کشیده شد. برنامه توسعه اقتصادی (۸۴-۱۹۸۰) شیوه سرمایه گذاری را تغییر داد بطوریکه سرمایه گذاری با سود آنی به سرمایه گذاری زیر بنائی بویژه در بخشهای اجتماعی

مانند آموزش و پرورش تغییر شکل یافت، از این رو عملکرد چنین سیاستی نتیجه مطلوبی را بیار نیاورد و نرخ رشد کاملاً پائینتر از اهداف طرح قرار گرفت و عواید سودمند مورد انتظار حاصل نشد.

تحولات اخیر اقتصادی و رفرمهای جدید

عامل تسریع در ایجاد رفرم اقتصادی سقوط قیمت نفت در ۱۹۸۶ بود که با کاهش ارزش دلار امریکا تشدید شد. درآمد صادرات بین سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ به ترتیب به میزان ۳۶٪ و ۴۱٪ کاهش یافت. سطح تولید ناخالص داخلی نیز در این مدت کاهشی در حدود ۱۴٪ داشته است. بین سالهای ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۷ افزایش شدید نسبت بدهی به صادرات از ۹۶٪ به ۱۷۳٪ مشاهده گردید. تأثیر کوتاه مدت این مسأله باعث شد که واردات به میزان ۳۰٪ طی سالهای ۱۹۸۶ و ۱۹۸۷ کاهش یابد. این عوامل سبب رکود در اجرای طرح توسعه ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۹ شد که بدنبال آن رشد GDP در سطح ۱٪ ثابت ماند در حالیکه رقم مزبور طی سالهای ۱۹۸۰ تا ۱۹۸۵ در حدود ۴/۴٪ بود. مصرف سرانه به میزان ۸٪ کاهش پیدا کرد. همه این عوامل نیاز برای بهبود و اصلاح مدیریت اقتصاد کلان در جهت گسترش رشد اقتصادی در میان مدت جهت روبرو شدن فوری با مشکل تراز پرداختها را مبرمتر نمود. در سال ۱۹۸۸ اقتصاد الجزایر با دو مشکل کاهش قیمت نفت به میزان ۱۶٪ و خشکسالی در کشاورزی همراه با آفت ملخ بیابانی روبرو شد. کاهش درآمد صادرات و افزایش واردات غلات همراه با پرداخت بهره‌های سنگین، سبب ایجاد کسری به میزان ۱/۴٪ تولید ناخالص داخلی شد. در بخش غیر نفت توجه کمتری بر توسعه کالاهای داخلی شد و رشد آن روند منفی بخود گرفت. کاهش درآمد مالیاتی نفت همراه با افزایش مخارج دولتی بخصوص انتقال منابع مالی به برخی از بخشهای دولتی که درحال بازسازی بودند سبب شد که رشد استقراض دولت از ۷/۵٪ به ۱۰/۴٪ از تولید ناخالص داخلی برسد. تأثیر تورمی این تحولات روی

قیمت کالاهای مصرفی چندان منتقل نشد و کالاهای مزبور به میزان فقط ۶٪ افزایش یافت که علت آن ارائه سوبسید بر مواد غذایی و کنترل قیمتها بوده است. بدنبال این وقایع سازمانهای دولتی پروسه رفرم را شدیدتر کردند و در جریان رفراندم عمومی برای اعمال آزادیهای بیشتر و اجرای سیاست عدم تمرکز موضوع مورد حمایت عموم قرار گرفت و این مرحله خود حرکت جدیدی را جهت اصلاح اقتصادی طی سال ۱۹۸۸ پیش آورد.

نکات کلیدی رفرم اقتصادی

بخشهایی که در آن رفرم اقتصادی بعمل آمد شامل موارد زیر بوده:

الف: خصوصی کردن بخش کشاورزی.

ب: اعطای استقلال داخلی بیشتر به مؤسسات دولتی و بانکهای تجاری و بازسازی بخش مالی.

ج: استفاده از ابزار جدید و اجرای سیاستهای انقباضی پولی و مالی.

د: کاهش در کنترل شدید قیمتها و تصحیح دیگر اشکالات موجود در اقتصاد کلان و چارچوب اقتصادی.

رفرم کشاورزی با انحلال بیش از ۳۴۰۰ مزرعه دولتی و تقسیم آن به قطعات کوچکتر آغاز شد. این عمل در سال ۱۹۸۸ شروع شد، در این برنامه مزارع را به قطعات ۷۰ تا ۸۰ هکتار تقسیم کردند و هر قطعه را به ۶ تا ۷ کشاورز خصوصی بطور دائمی اجاره دادند. این قطعات نمیتوانند مجدداً به قطعات دیگر تقسیم شوند لیکن پس از يك دوره ۵ ساله این قطعات را میتوان به فرزندان یا اعضای دیگر انتقال داد. در این شکل جدید، واحدها مثل يك مزرعه خصوصی عمل خواهد کرد.

رفرم در بخش مؤسسات دولتی بسیار عمیق بوده و این بخش به دو واحد تقسیم شد. بخش نخست صنعت را دربر میگرفت که شامل ۳۰ تا ۴۰ مؤسسه تولیدی استراتژیک بود

که مستقیماً توسط دولت اداره میشد. بخش دیگر بخش بازرگانی را شامل میشود که حدود ۲۰۰۰ مؤسسه و تعدادی از بانکهای تجاری را هم دربر گرفته است و همگی مشمول قانون تجارت و کنترل غیر مستقیم دولت میباشند.

منظور از کنترل غیر مستقیم موارد زیر است:

الف: مسئولیت مستقیم برای مؤسسات دولتی در انتخاب مجموعه کلی سرمایه‌گذارهای غیر متمرکز (آزادی انتخاب در سرمایه‌گذاری).

ب: استقلال بیشتر در شکل تولید و بازاریابی.

رفرم بخش مالی با یک تغییر کامل در سیستم تجاری بانکی صورت گرفت. با قانون جدید استقلال داخلی، بانکهای تجاری میتوانند از اعتبارات خود در ریسکهای تجاری استفاده کنند و بدین ترتیب میزان نقدینگی و توانایی مالی خود را حفظ نمایند. همچنین بانکها در بالابردن تلاش در جهت بسیج منابع مالی بوسیله دگرگون ساختن شیوه مدیریت غیر فعال سابق تشویق میشوند و بدین منظور بانکها از طریق نرخ تنزیل مجدد میتوانند در جهت بالا بردن منابع مالی با بانک مرکزی در تماس کاری باشند.

آخرین تحول انجام شده، پیشرفت در زمینه مدیریت اقتصاد کلان میباشد. تقویت و استقلال بانک مرکزی و پذیرفتن اولین طرح اعتبار ملی برای ۱۹۸۹ نشاندهنده شروع مراحل اولیه چارچوب سیاستهای کلان بمنظور حفظ ثبات اقتصادی میباشد که این امر توسط دولت الجزایر و با همکاری صندوق بین‌المللی پول صورت گرفته است. در اولین مرحله قرار شد، وامی به میزان ۶۰۰ میلیون دلار تحت عنوان تسهیلات اضطراری (STAND-BY-AG-REEMENT) در آخرمه ماه می ۱۹۸۹ توسط صندوق در اختیار دولت الجزایر قرار گیرد.

موضوعات توسعه:

نتیجه موفقیت‌آمیز استراتژی توسعه الجزایر در میان مدت بستگی زیاد به تکمیل و ترکیب اهداف انجام شده در

پروژه رفرم دارد. مضافاً دولت با پشتوانه بانک جهانی نیز اقدام به تعیین قسمتهای مختلف مرحله بعدی تعدیل نموده است. این آماده‌سازی شامل:

الف: اجرای جزء به جزء مراحل رفرم در شرکتها و مؤسسات دولتی.

ب: ادامه اصلاحات در اقتصاد کلان بمنظور ساختن یک چارچوب محکم در اقتصاد کلان کشور.

ج: اجرای رفرمهایی در زمینه ایجاد محرکهای لازم اقتصادی.

د: ایجاد هماهنگی در سیاستهای بخشهای مختلف اقتصادی.

مضافاً برنامه‌هایی جهت غیر متمرکز نمودن سطوح مدیریت اقتصادی در بخشهای مالی و صنعتی به اجرا درخواهد آمد و اقتصاد کلان نیز به شیوه بهتری اداره خواهد گردید. عملیات اصلی انجام شده در این زمینه شامل:

الف: تقویت مؤسسات کلیدی سیاست‌گذار از قبیل بانک مرکزی.

ب: بازسازی مؤسسات حساس دولتی و آزادسازی خزانه‌داری بعنوان واسطه مالی.

ج: حذف مقررات دست و پا گیر جهت ایجاد رقابت و کارایی در جریان آزادسازی قیمتها.

دولت که طی چند سال گذشته با مشکلات بیکاری، عدم توازن کالاهای، پول و بازار مبادلات خارجی همراه با فشارهای سخت خارجی دست به گریبان بود، بمنظور حل این مشکلات اخیراً مذاکرات خود را با بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول زیادتر کرده و در این زمینه اقدام به مشخص نمودن استراتژی اصلاح اقتصاد نموده که عوامل ترکیبی آن به قرار زیر است:

۱- ایجاد دگرگونی در صادرات انرژی از طریق افزایش سریع صادرات گاز.

۲- ایجاد توازن پولی و سیاست بودجه.

۳- تعیین یک نرخ واحد تبدیل ارز.

۴- تعیین يك استراتژی جهت متنوع سازی تأمین منابع مالی خارجی و اصلاح مدیریت بدهیهای خارجی.

هماهنگی سیاستهای بخشهای مختلف اقتصادی جایگاه مهمی در دستور کار دولت الجزایر دارد. مرحله مهم بعدی در برنامه تعدیل ایجاد تنوع و گوناگونی در بخش انرژی و حذف موانع موجود بر سر راه رفع بیکاری میباشد. از دیگر اهداف که در زمینه طرح بانک جهانی دنبال میشوند عبارتند از:

الف: بهبود وضع زندگی گروههای اجتماعی که تعدیل کلان اثرات سوئی بر روی زندگی آنها داشته است.

ب: کاهش کمبود مسکن و ایجاد ساختمان سازی.

ج: بهبود سیستم آموزش و پرورش و هماهنگی آن با تقاضا برای نیروی کار.

د: توسعه برنامه و طرحهای خانوادگی (Family planning).
ه: تأسیس و ایجاد زمینه ترقی در اداره سیستم عدم تمرکز. توجه به موضوعات محیط زیست از طریق اجرای طرحهای لازم و استفاده از منابع آب و کنترل آلودگی صنعتی.

مهمترین هدف در پروسه رفرم تصحیح اشتباهات و خرابیها از طریق ایجاد محرکهای لازم میباشد. دولت بطور جدی تصمیم به دنبال کردن يك سیاست نرخ مبادله قابل انعطاف ارزی بمنظور توسعه بخشهای غیر تجاری و بازگرداندن درآمدهای ارزی کارگران شاغل در خارج دارد. در حال حاضر تصویب قانون جدید پروسه آزادسازی قیمتها در مجلس ملی مورد بررسی قرار گرفته است. دولت در جهت اجرای برنامه پیشرفت اقتصادی، موضوع رفع مشکلات توزیع کالاها و آزادی انتخاب جهت واردات را در سرلوحه کارهای خود قرار داده است. از دیگر اقدامات در این زمینه افزایش انعطاف پذیری در نرخ بهره و متعادل کردن آنها با میزان تورم، جهت بهبود و تجهیز منابع مالی داخلی میباشد. در تخصیص بودجه همچنین به امر واردات توجه بیشتری شده است، بدین منظور قرار است اقداماتی در جهت تغییر ساختار تعرفهها صورت گیرد.

دورنمای اقتصادی:

الجزایر در حال حاضر با دو مشکل انتقالی در مورد تغییر ساختار در سازمانها و اقتصاد کشور روبرو میباشد. هدف نهایی این انتقال سرعت بخشیدن به تغییر صادرات از تك محصولی نفت به صادرات چند محصولی و گسترش دامنه رشد همراه با تأمین سطح بالای اشتغال میباشد. معهدا تنها در میان مدت میتوان به این اهداف رسید زیرا در کوتاه مدت الجزایر میتواند فقط به مشکلات دیون خارجی، مسائل افزایش واردات و ازدیاد ظرفیت صنایع داخلی بپردازد.

تثبیت اخیر قیمتهای نفت، نحوه قیمت گذاری و بازار تولیدات گاز در دورنمای اقتصادی میان مدت چشم انداز روشنی دارد و افزایش صادرات به میزان ۷٪ پیش بینی شده است. استفاده از ظرفیتهای موجود بخصوص صادرات گاز که قبلاً به میزان کمی از آن استفاده میشد از اولویتهای برنامه جدید دولت است. با توجه به موارد فوق انتظار میرود از سال ۱۹۹۱ حساب جاری کشور مثبت شود که در نتیجه نسبت بدهیها به صادرات به کمتر از رقم ۱۵۰ درصد در نیمه دهه ۹۰ کاهش خواهد یافت، با اصلاح حسابهای خارجی تنگنای فشار موجود بر واردات حل خواهد شد و رشد تولید ناخالص داخلی واقعی به میزان ۵٪ تثبیت خواهد گردید، البته در میان مدت انتظار میرود صادرات غیر نفتی نیز به سرعت افزایش یابد و افزایش سهم آن در مجموع صادرات به ۱۳٪ تا سال ۱۹۹۵ برسد. هرچند در طول دو سال آینده تعادل در اقتصاد کلان داخلی با نوسان همراه خواهد بود اما امکان کنترل تورم وجود دارد. در يك برنامه میان مدت دولت مرکزی با توجه به سیاست انعطاف پذیر تبدیل ارز و افزایش و توسعه تجارت قادر خواهد بود از طریق استفاده از مالیات وصول شده از نفت، به تجهیز منابع مالی پرداخته و اقتصاد کشور را با ثبات سازد. بطور کلی تحولات مذکور موجب خواهد شد دولت در انجام برنامه ساختار اقتصادی خود موفق گردد.

عملیات گروه بانک و استراتژی مساعدت:

سابقه امر:

تا تاریخ ۳۱ مارس ۱۹۸۹ کل تعهدات بانک (شامل وامهای پرداخت شده و پرداخت نشده) به الجزایر بالغ بر ۲۴۴۵ میلیون دلار گردیده که از آن مبلغ ۱۱۷۰ میلیون دلار، در اختیار آن کشور قرار گرفته و ۴۶۵ میلیون دلار نیز از جانب الجزایر بابت استفاده از وامهای دریافت شده قبلی بازپرداخت گردیده است. مضافاً الجزایر در مرحله به عضویت درآمدن در IFC (مؤسسه مالی بین المللی) است.

وام گیری الجزایر از بانک جهانی بطور متناوب بوده است. بعد از يك وقفه ۹ ساله که طی آن الجزایر از نظر وام گیری چندان فعال نبود، مجدداً در سال ۱۹۷۳ عملیات بانک جهانی آغاز شد، و تعهدات الجزایر به بانک به ۱۱۲۰ میلیون دلار تا ژوئیه ۱۹۸۰ افزایش یافت که در این زمان اجرای ۲۳ طرح بخصوص در زمینه آموزش و پرورش و تأسیسات زیربنایی به تصویب رسید. وامهایی نیز به بخشهای صنعت، کشاورزی و کمکهای فنی برای توسعه زراعت اختصاص داده شده است. تفاهم و همکاری موجود میان بانک و مقامات الجزایری در مورد نوع پروژهها و نحوه اجرای آنها در سال ۱۹۸۰ قطع شد و در نتیجه تعداد زیادی از طرحهای اجرایی لغو گردیدند.

برنامه وامهای بانک به الجزایر در سال ۱۹۸۴ مجدداً آغاز شد و اینبار تأکید بر اجرای برنامههای زیربنایی عمدتاً در زمینههای تأمین آب و اصلاح سیستم فاضلاب متمرکز شد که نشان دهنده تفاهم طرفین در انتخاب طرحها و مراحل اجرایی آن بوده است. ۱۱ پروژه جدید بین سال مالی ۱۹۸۷ و سال مالی ۱۹۸۹ به تصویب رسید که ارزش آنها مجموعاً بالغ بر ۱/۲ میلیارد دلار میشود. بعلاوه ۲۰۰ میلیون دلار نیز از طریق مشارکت مالی (Co-Financing) تأمین مالی شد. در طول این مدت چند پروژه نیز از طریق مزبور تأمین مالی شده است. یکی از پروژههای مزبور با مشارکت بانک صادرات و واردات ژاپن صورت گرفته که مبلغ آن حدود ۲۵۰ میلیون دلار بوده است. دیگری نیز توسط بانک

سرمایه گذاری اروپایی (EUROPEAN INVESTMENT BANK)

بود که ارزش طرح بالغ بر ۶۰ میلیون دلار گردید.

بطور کلی تجربیات خوبی در زمینه اجرای پروژهها طی سالهای اخیر بدست آمده است لیکن در اوایل دهه ۸۰ بعلت اختلافات موجود بین بانک جهانی و مقامات الجزایری درخصوص اجرای طرحهای صنعتی بویژه در زمینه تأمین و خرید تجهیزات طرح و تأخیر در اتخاذ سیاستهای لازم از جانب دولت وام چندان به آنکشور پرداخت نشد. البته در مراحل بعدی کوششهایی در جهت اصلاح و بهبود طراحی طرح، نظارت بر اجرای پروژهها بعمل آمد که در نتیجه باعث گردید عملکرد طرحها بهبود یابد. در هر حال پیشرفت‌های اخیر در اجرای پروژهها بسیار رضایت بخش بوده است و این امر باعث شده پرداختهای بانک جهانی به الجزایر دوباره به سطح متوسط موجود در منطقه برسد.

استراتژی پیشنهادی بانک برای الجزایر شامل چند جزء اصلی است:

الف: انجام بحثهای مفصل در زمینه سیاست تعدیل اقتصاد کلان و برنامه اصلاح بخشهای اصلی اقتصاد کشور.

ب: انتخاب برنامههای چند جانبه مربوط به بخشهای مختلف بویژه کشاورزی، صنعت و نیروی انسانی.

مضافاً موضوع محیط زیست نیز بایستی در اجرای پروژههای سرمایه‌ای ملحوظ شود. همچنین حل مسائل ضایعات سمی و دیگر مسائل حاد محیط زیست نیز بایستی از طریق اجرای پروژههای ویژه محیط زیست صورت گیرد.

ج: اقدامات تعدیلی وسیع در اقتصاد، اقدامات تعدیلی و انجام رفرم در بخشهای مؤسسات دولتی و کشاورزی و حمل و نقل بمنظور حمایت از برنامه رفرم جامع الجزایر.

امید میرود که دخالت مستقیم بانک جهانی در این بخشها تجهیز منابع مالی اضافی را از طریق CO-FINANCING فراهم نموده و اجرای برنامه رفرم اقتصادی در آنکشور را تسهیل نماید.

جدول شماره (۱): * سهم بخشهای مختلف اقتصادی در تولید ناخالص داخلی الجزایر
واحد: درصد

سال	شرح					
۱۹۸۸	۱۹۸۷	۱۹۸۶	۱۹۸۰	۱۹۷۳	۱۹۶۵	خالص مالیاتهای غیر مستقیم
۸/۹	۸/۶	۸/۲	۶/۷	۵/۹	—	کشاورزی
۱۱/۴	۱۲/۴	۱۱/۵	۸/۰	۷/۹	۱۴/۹	صنعت
۴۲/۳	۴۲/۰	۴۲/۷	۵۳/۸	۴۶/۱	۳۳/۷	خدمات
۳۷/۴	۳۷/۰	۳۷/۶	۳۱/۵	۴۰/۱	۵۱/۴	جمع کل شامل سایر بخشها
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

جدول شماره (۲): ** سهم بخشهای مختلف اقتصادی در نیروی کار الجزایر
واحد: درصد

سال	شرح			
۱۹۸۷	۱۹۸۰	۱۹۷۳	۱۹۶۵	کشاورزی
۲۵/۲	۳۰/۷	۴۰	۵۷	صنعت
۳۰/۳	۲۶/۳	۱۹/۹	۱۶/۷	خدمات
۴۴/۵	۴۳	۴۰/۱	۲۶/۳	جمع کل
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

*** SOURCE: COUNTRY BRIEF 1989

واحد: میلیون دلار

جدول شماره (۳): تراز پرداختهای الجزایر

سال	شرح	۱۹۸۲	۱۹۸۳	۱۹۸۴	۱۹۸۵	۱۹۸۶	۱۹۸۷
	صادرات (FOB)	۱۳۵۰۹	۱۲۷۴۲	۱۲۷۹۲	۱۳۰۳۴	۸۰۶۵	۹۰۲۹
	واردات (FOB)	-۹۸۸۹	-۹۵۱۶	-۹۲۳۵	-۸۸۱۱	-۷۸۷۹	-۶۶۱۶
	موازنه بازرگانی	۳۶۲۰	۳۲۲۶	۳۵۵۷	۴۲۲۳	۱۸۶	۲۴۱۳
	صادرات خدمات و سایر درآمدها	۸۵۶	۸۶۶	۷۷۸	۷۲۲	۷۲۱	۶۷۵
	واردات خدمات و سایر پرداختها	-۴۹۸۹	-۴۴۱۵	-۴۴۴۲	-۴۳۰۹	-۳۹۰۰	-۳۴۶۴
	موازنه کالاها و خدمات	-۵۱۳	-۳۲۳	-۱۰۷	۶۳۶	-۲۹۹۳	-۳۷۶
	انتقالات یکطرفه بخش خصوصی	۳۴۷	۲۳۷	۱۸۶	۳۶۷	۷۶۵	۵۲۲
	انتقالات یکطرفه بخش دولتی	-۱۸	۱	-۵	۱۱	-۱	-۵
	موازنه انتقالات یکطرفه	۳۲۹	۲۳۸	۱۸۱	۳۷۸	۷۶۴	۵۱۷
	موازنه حسابجاری	-۱۸۴	-۸۶	۷۴	۱۰۱۴	-۲۲۲۹	۱۴۱
	سرمایه گذاری مستقیم	-۶۵	-۱۴	-۱۴	-۲	۱۱	-۱۱
	سرمایه گذاری روی اوراق بهادار	-۳	۲	-	-	-	-
	سرمایه گذاریهای کوتاه مدت	۱۵۷	۳۱۹	۱۹۳	-۸۵	۲۲۶	۲۸۹
	سرمایه گذاریهای بلندمدت	-۸۸۸	-۸۳۶	-۳۹۰	-۳۴	۳۵۳	۳۲
	موازنه حساب سرمایه طلا	-۷۹۹	-۵۲۸	-۲۱۱	-۱۲۱	۵۹۰	۳۱۰
	حق برداشت مخصوص	-	-	-	-	-	-
	ارزشیابی متقابل پول	-۲۰۴	-۱۰۱	-۴۵	۳۳۴	۳۳۹	۳۳۲
	تعهدات ناشی از ذخائر وام دریافتی	-	-	-	-	-	-
	موازنه حساب تخصیص متقابل ذخایر	-۲۰۴	-۱۰۱	-۴۵	۳۳۴	۳۳۹	۳۳۲
	اشتباهات و از قلم افتادگیها	-۸۸	۱۹۳	-۱۹۷	۱۲۷	۱۴۲	-۸۰۲
	تغییر در ذخایر	۱۲۷۳	۵۲۲	۳۷۹	-۱۳۵۵	۱۱۵۹	۲۰

SOURCE: IFS MAY 1989

* جدول شماره (۴): نسبت بودجه الجزایر به GDP آنکشور
واحد: درصد

سال	شرح					
۱۹۸۸	۱۹۸۷	۱۹۸۶	۱۹۸۵	۱۹۸۴	۱۹۸۰	عواید جاری
۳۰/۰	۳۰/۲	۳۲/۰	۳۷/۸	۳۸/۱	۳۷/۷	مخارج جاری
۲۱/۶	۲۱/۳	۲۲/۱	۱۸/۷	۲۰/۱	۱۷/۰	ترازبودجه جاری
۸/۴	۸/۹	۱۰/۰	۱۹/۱	۱۸/۰	۲۰/۷	عواید سرمایه‌ای
۲/۵	—	—	—	—	—	مخارج سرمایه‌ای
۱۹/۲	۱۷/۷	۲۰/۵	۲۳/۷	۲۸/۵	۲۹/۸	تعديلات
—	—	—	—	—	—	کسری عمومی
۱۰/۴	۷/۵	۱۲/۲	۹/۹	۹/۱	۸/۵	کمکهای سرمایه‌ای
—	—	—	—	—	—	رسمی (دولتی)
—	—	—	—	—	۰/۱	خالص قروض خارجی
۱/۳	۰/۲	۰/۱	۵/۲	۰/۵	۲/۱	تامین مالی از محل غیر بانکی داخلی
۹/۱	۷/۳	۱۲/۱	۴/۷	۸/۶	۶/۴	تامین مالی داخلی بانکی

* SOURCE: COUNTRY BRIEF 2, JUNE 1989

** جدول شماره (۵): جدول بدهیهای الجزایر
واحد: میلیون دلار

سال	شرح					
۱۹۸۷	۱۹۸۶	۱۹۸۵	۱۹۸۴	۱۹۸۳	۱۹۸۲	کل بدهیهای دولتی شامل:
۲۲۸۸۱	۱۹۳۰۰	۱۵۳۳۰	۱۳۸۶۵	۱۴۹۰۲	۱۶۶۸۳	۱- بدهیهای بلندمدت
۱۹۲۴۰	۱۶۱۴۸	۱۳۴۶۸	۱۲۱۰۶	۱۲۹۴۵	۱۳۹۳۲	۲- بدهیهای کوتاهمدت
۳۶۴۱	۳۱۵۲	۱۸۶۲	۱۷۵۹	۱۹۵۷	۲۷۵۱	

** SOURCE: WORLD DEBT TABIES

جدول شماره (۶): ترکیب بدهیهای دولتی (بلندمدت)

واحد: میلیون دلار

سال	شرح
۱۹۸۲	مجموع بدهیهای بلندمدت دولتی
۱۹۸۳	شامل:
۱۹۸۴	۱- رسمی
۱۹۸۵	شامل:
۱۹۸۶	چندجانبه
۱۹۸۷	IBRD
	IDA
	دوجانبه
	۲- اعتباردهندگان خصوصی

SOURCE: WORLD DEBT TABLES

شماره ۳۶

باورقی:

1- WORLD COMMISSION ON ENVIRONMENT AND DEVELOPMENT

(شورای جهانی محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۸۳ توسط سازمان ملل متحد بمنظور ارائه پیشنهادات و معیارهایی برای رفع مسائل زیست محیطی در بلندمدت تشکیل شد. ریاست شورا را خانم هارم برانت لند (HARLEM BRUNDLAND) نخست‌وزیر نروژ عهده‌دار هستند.

2- OUR COMMON FUTURE

3- DEVELOPMENT COMMITTEE PAMPHLET 14, WORLD BANK, 1987

4- OFFICE OF ENVIRONMENT AND SCIENTIFIC AFFAIRS (OESA)

5- PROJECT CYCLE

۶- اهمیت کاهش رشد جمعیت در ارتباط با حفظ محیط زیست در گزارش جهانی توسعه (WORLD DEVELOPMENT REPORT, 1984) تشریح شده است.

7- FORESTRY SECTOR POLICY PAPER

8- COMMITTEE OF INTERNATIONAL DEVELOPMENT INSTITUTIONS ON ENVIRONMENT

همکاری عملیاتی خود را با اینگونه سازمانها بویژه در کشورهای درحال توسعه، گسترش میدهد. فی‌المثل در منطقه آفریقا، بانک با موسسه منابع جهانی در زمینه بررسی سیاستها در برخی از کشورها بمنظور برقراری ارتباط، خود را با سازمانهای غیر دولتی بین‌المللی نظیر اتحادیه حفظ طبیعت و منابع طبیعی، صندوق جهانی برای طبیعت، موسسه منابع جهانی و انستیتوی بین‌المللی محیط زیست و توسعه نزدیکتر میسازد.

مضافاً، بانک همکاری خود را در زمینه فعالیتهای عملیاتی، سیاست‌گذاری و تحقیقات با آژانس‌های دوجانبه و ملل متحد و سایر آژانس‌های بین‌المللی وام‌دهنده از طریق مکانیزمهایی مانند کمیته موسسات بین‌المللی توسعه درباره محیط زیست^(۸) میافزاید. ■